

A NEMZETI KISEBBSÉGEK NEMZETI TANÁCSÁT MEGVÁLASZTÓ ELEKTORI GYŰLÉS MUNKÁJÁRÓL ÉS SZERVEZÉSÉRŐL SZÓLÓ SZABÁLYZAT *

1. cikk

Ez a szabályzat, a nemzeti kisebbségek jogainak és szabadságainak védelméről Törvény 24. cikke ** 5. bekezdése alapján rendezi a nemzeti kisebbségek nemzeti

* Fordította: BOZÓKI Antal. Családi Kör, 2002. április 25., 15-16. oldal

** A 24. cikk szövege a következő:

A 19. cikk 13. bekezdése szerinti törvény meghozataláig, a nemzeti kisebbségek nemzeti tanácsát a nemzeti kisebbségek elektori gyűlése választja meg.

Elektor a JSZK, a tagköztársaság és az autonóm tartomány képviselőházának olyan képviselője, továbbá a helyi önkormányzati egység képviselő-testületének olyan tanácsnoka lehet, akit a nemzeti kisebbséghez tartozóként választottak meg, vagy a nemzeti kisebbséghez tartozónak vallja magát és beszéli a kisebbség nyelvét.

Nemzeti kisebbségi elektorok az 1. bekezdésben említett személyeken kívül lehetnek a helyi nemzeti kisebbséghez tartozó tanácsnokok, akiket a helyi önkormányzat olyan egységében választottak meg, amelyben a kisebbségi nyelv hivatalos használatban van.

Ahhoz, hogy elektor legyen, joga van minden nemzeti kisebbséghez tartozó polgárnak, aki a nemzeti kisebbséghez tartozó személynek vallja magát és jelölését legalább 100 választói joggal rendelkező nemzeti kisebbségi polgár támogatja, vagy a nemzeti kisebbség egy nemzeti szervezete illetve egyesülete jelöli.

Az elektori gyűlés illetékességével és munkamódjával kapcsolatos többi kérdést a kisebbségi jogokban illetékes szövetségi szerv fogja rendezni, a törvény hatályba lépésétől számított 30 napos határidőn belül.

tanácsát megválasztó elektori gyűlés összehívását és munkáját és a nemzeti kisebbségek nemzeti tanácsa működésének elvét az alapszabály elfogadásáig.

1. Az elektori gyűlés előkészítésének szabályai

2. cikk

Az elektori gyűlés összehívására irányuló kezdeményezés

- 20 nemzeti kisebbséghez tartozó elektori joggal rendelkező személy által, olyan nemzeti kisebbség esetében, amelynek létszáma, az utolsó népszámlálás adatai szerint nincs külön nyilvántartva, illetve amelynek létszáma nem haladja meg a 20 000 főt;

- 35 nemzeti kisebbséghez tartozó elektori joggal rendelkező személy által, olyan nemzeti kisebbség esetében, amelynek létszáma, az utolsó összeírás adatai szerint 20.000 és 100 000 fő között van;

- 50 nemzeti kisebbséghez tartozó elektori joggal rendelkező személy által, olyan nemzeti kisebbség esetében, amelynek létszáma, az utolsó összeírás adatai szerint meghaladja a 100 000 főt, a Minisztériumhoz (a Nemzeti és Etnikai Közösségek Szövetségi Minisztériumához – a ford. megjegyzése) intézett írásbeli követeléssel indítható el. Az 1. bekezdésben említett kezdeményezéshez minden elektornak mellékelnie kell a 4. cikkben lévő adatokat és dokumentumokat.

3. cikk

Amikor a Minisztérium megkapja az előző cikkben lévő szabályos követeléseket, 30 napos határidőn belül

meghatározza az elektori gyűlés megtartásának helyét és idejét.

Az elektori gyűlés megtartásának határideje nem lehet az első bekezdésben említett határozat meghozatalától számított 30 napnál rövidebb és 90 napnál hosszabb.

A Minisztérium az elektori gyűlés megtartásának helyéről és idejéről szóló határozatát a tájékoztatási eszközökben teszi közzé.

Az előző bekezdésben lévő határozat mellett, a Minisztérium nyilvános felhívással fordul minden elektorhoz, hogy írásban szabályszerűen jelentkezzenek be a Minisztériumnál, ennek a szabályzatnak rendelkezéseivel összhangban.

4. cikk

Az elektori joggal rendelkező személyek írásbeli bejelentkezést adnak át, amely világos nyilatkozatot tartalmaz a nemzeti hovatartozásukról.

Azon személyek akiknek a Törvény 24. cikke 2. és 3. bekezdése alapján elektori joguk lehet, az e cikk első bekezdésében említett bejelentkezőn kívül mellékelik a szövetségi, köztársasági vagy tartományi képviselői, illetve tanácsnoki státusról szóló bizonylatot.

Azok a személyek, akiknek a Törvény 24. cikke 2. bekezdése alapján elektori joguk lehet, de nem a kisebbségi politikai szervezetek jelöltjeiként, vagy nem azoknak a választási koalícióknak a kisebbségi jelöltjeiként lettek megválasztva, amelyekben részt vettek, az e cikk első bekezdésében említett bejelentkezőn kívül beadják a kisebbségi nyelv ismeretéről szóló bizonyíté-

kot. A kisebbségi nyelv ismeretéről szóló bizonyíték-ként az illetékes oktatási vagy szakmai intézmény által kiadott, a nyelv tanulásáról szóló bizonylat szolgál.

Azok a személyek, akiknek a Törvény 24. cikke 4. bekezdése alapján elektori joguk lehet, az e cikk első bekezdésében említett jelentkezőn kívül beadják az e szabályzathoz mellékelt kitöltött űrlapokat, ha azokat kitöltik és aláírják azok a kisebbségi személyek, akik támogatják őket, vagy írásbeli okiratot nyújtanak be a nemzeti szervezet vagy egyesület közgyűlésének határozatáról, amellyel a nemzeti kisebbség elektorává választották őket. Minden nemzeti kisebbséghez tartozó személy az űrlap kitöltésével és aláírásával csak egy elektort támogathat. Nemzeti szervezetnek vagy egyesületnek a polgárok azon egyesülete tekinthető, amelynek az elnevezésében ez szerepel, vagy alapszabályával olyan egyesületként van meghatározva, amely a nemzeti kisebbséget felöleli, illetve az érdekében tevékenykedik, és ennek a szabályzatnak a hatálybalépéséig nyilvántartásba lett véve.

5. cikk

A Minisztérium ellenőrzi a 4. cikkben lévő dokumentumok valódiságát és hitelességét.

Azt az űrlapot, amely valótlan és pontatlan adatokat tartalmaz, vagy amelyik hamisított, nem veszi tekintetbe és szükség szerint, törvényes intézkedéseket foganatosít.

Amennyiben ugyanazon elektori jelölttel kapcsolatban jelentős számú pontatlanság és szabálytalanság megállapítására kerül sor, a Minisztérium végzéssel

elveti az elektori bejelentést, és megteszi a törvényes intézkedéseket.

6. cikk

Az elektori gyűlés megtartása dátumának és helyének nyilvánosságra hozatala után, a nemzeti kisebbségekhez tartozó azon személyek, akiknek joguk van az elektori gyűlésen részt venni, azokon elektorokon kívül, akik kezdeményezték az elektori gyűlés összehívását, szabályos írásbeli követeléssel fordulnak a Minisztériumhoz, e szabályzat rendelkezéseivel összhangban, legkésőbb 7 nappal az elektori gyűlés megtartása előtt.

A Minisztérium írásbeli meghívót küld az elektori gyűlésre minden szabályosan bejelentkezett elektornak.

II. Az elektori gyűlés munkájának szabályai

7. cikk

Az elektori gyűlés a nemzeti kisebbség számával arányos számú nemzeti tanácsot választ.

A nemzeti tanácsnak legkevesebb 15, legtöbb 35 tagja van.

Olyan nemzeti kisebbség esetében, amelynek az utolsó népszámláláskor 20 000-nél kevesebb tagja volt, vagy száma nem volt külön kimutatva, a nemzeti tanács 15 tagú.

Olyan nemzeti kisebbség esetében, amely tagjainak száma az utolsó népszámláláskor 20 000 és 50 000 között volt, a nemzeti tanács 21 tagú.

Olyan nemzeti kisebbség esetében, amelynek tagjainak száma az utolsó népszámláláskor 50 ezer és 100 000 között volt, a nemzeti tanács 29 tagú.

Olyan nemzeti kisebbség esetében, amely tagjainak száma az utolsó népszámláláskor 100 ezernél nagyobb volt, a nemzeti tanács 35 tagú.

8. cikk

Az elektori közgyűlést akkor lehet megtartani, ha a Minisztérium által meghívott elektoroknak több mint a fele jelen van.

Az 1. bekezdésre való tekintet nélkül, az elektori gyűlést nem lehet megtartani, ha nem jelenik meg:

- legalább 30 elektor, azoknál a nemzeti kisebbségeknél, amely tagjainak száma az utolsó népszámláláskor 10 000-nél kevesebb volt, vagy nem volt kimutatva,
- legalább 45 elektor, azoknál a nemzeti kisebbségeknél, amely tagjainak száma az utolsó népszámláláskor 10 000-nél több, de 50 000-nél kevesebb volt,
- legalább 60 elektor, azoknál a nemzeti kisebbségeknél, amely tagjainak száma az utolsó népszámláláskor 50 000-nél több, de 100 000-nél kevesebb volt,
- legalább 100 elektor, azoknál a nemzeti kisebbségeknél, amely tagjainak száma az utolsó népszámláláskor 100 000-nél több volt.

9. cikk

Az elektori gyűlés munkáját, az elektori gyűlés elnöke megválasztásig, a legidősebb elektor irányítja.

10. cikk

Az elektori gyűlés munkáját a jelenlévő elektorok számának megállapításával kezdi, annak az elektori listának a segítségével, amelyet a Minisztérium küld meg. A jelen lévő elektorok számának megállapítása után, az elektori gyűlés munkáját az elnök, az alelnök, a jegyzőkönyvvezető és a választási bizottság megválasztásával folytatja.

11. cikk

Az elektori gyűlésen jelen van a Minisztérium képviselője, aki szükség esetén értelmezi ezt a szabályzatot. A Minisztérium képviselője, a jegyzőkönyvvezető és az elnöklő kötelezően aláírja a elektori gyűlés jegyzőkönyvét, ami nélkül a jegyzőkönyv nem érvényes.

12. cikk

Az elektori gyűlés nyilvános szavazással, a jelen lévő elektorok többségének szavazatával dönt.

Az elektori gyűlés a nemzeti tanács tagjainak megválasztásról titkos szavazással dönt, de egyéb kérdésekben is, ha így határoz.

III. Választás

13. cikk

Minden szavazati joggal rendelkező polgárt lehet javasolni és meg lehet választani a nemzeti kisebbség nemzeti tanácsának tagjává.

A nemzeti tanácsot a proporciónális (részarányos) rendszer alapján választják. A nemzeti tanács tagjelölt-

jeinek listáját/névsorát (a továbbiakban lista) a jelen lévő elektorok 1/5 javasolhatja.

Az elektor csak egy listát támogathat.

A listán legkevesebb 5, a legtöbb pedig olyan számú jelölt lehet, ahány tagja van a nemzeti tanácsnak. A jelöltek sorrendjét a lista előterjesztője határozza meg.

A listákat az elektori gyűlés elnöke hirdeti ki, aki megállapítja azok sorszámát és vezetőjét.

Az elektorok titkos szavazás által, előre elkészített szavazócédulákon szavaznak, amelyre beírják a listavezető nevét és/vagy a lista számát.

Az egyes listák által megszerzett mandátumok számát úgy állapítják meg, hogy a lista által kapott összes szavazatok számát elosztják a nemzeti tanács tagjainak számával az elsőtől az utolsó számáig. Az így kapott hányadost nagyság szerint elosztják, miközben annyi hányadost vesznek figyelembe, ahány tagja van a nemzeti tanácsnak.

A lista által megszerzett mandátumokat elosztják a listán lévő jelöltek sorrendje szerint.

IV. A nemzeti tanács működése az alapszabály elfogadásáig

14. cikk

Az alapszabálynak összhangban kell lennie a polgárok egyesüléséről szóló szövetségi törvénnyel, a polgárok egyesületei státútumának vonatkozásában.

A Nemzeti Tanács az alapszabályt megküldi a Minisztériumnak, nyilvántartásba vétel céljából.

15. cikk

A nemzeti tanács megválasztása utáni első ülését az elektori gyűlés elnöke hívja össze és az elnöklő megválasztásáig irányítja annak munkáját.

Amennyiben az elektori gyűlés elnöke a megválasztása utáni 30 napos határidőn belül nem hívja össze a nemzeti tanács első ülését, ezt megteheti a nemzeti tanács tagjainak 1/3-a. Az első ülésen, amelyen részt vesz a Minisztérium képviselője is, hitelesítik a megválasztott tagok mandátumát és kinevezik alapszabály-előkészítő bizottságot.

16. cikk

A nemzeti tanács munkája akkor érvényes, ha jelen van tagjainak több mint a fele. A nemzeti tanács döntéseit a jelen lévő tagok többségének szavazatával hozza meg.

17. cikk

A Minisztérium felosztatja a nemzeti kisebbség nemzeti tanácsát és új elektori gyűlést hív össze, ennek a szabályzatnak a rendelkezései szerint, ha ezt írásban követelik azok a személyek, akik elektori joggal rendelkeznek, és akiknek száma nagyobb azon elektorok számának felénél, akik részt vettek az elektori gyűlés munkájában.

18. cikk

Ez a szabályzat a meghozatal napján lép hatályba.